

Nume: _____ Data: _____

FIȘĂ DE LUCRU – EDUCAȚIE MEDIA

Fapte și opinii / Sistemul solar și planetele

Citește cu atenție textul.

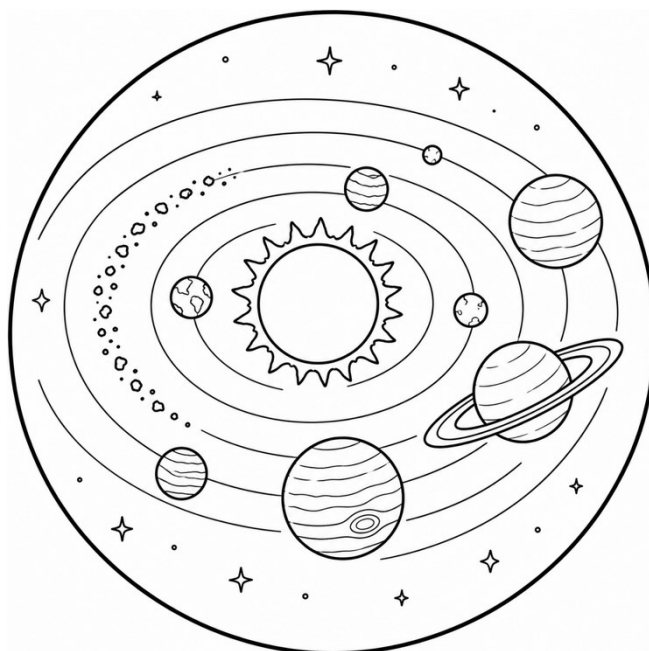
Sistemul solar este format din Soare și tot ce se rotește în jurul lui: opt planete, sateliții lor naturali, asteroizi și comete. Soarele este atât de mare, încât reprezintă peste 99% din tot ce există, ca greutate, în întregul sistem solar.

Planetele sunt împărțite în două categorii: planete rocoase (Mercur, Venus, Pământ, Marte), mai mici și mai apropiate de Soare, și planete gazoase uriașe (Jupiter, Saturn, Uranus, Neptun), mult mai mari și mai îndepărtate.

Fiecare planetă se rotește în jurul Soarelui pe un drum propriu (numit orbită), iar timpul necesar pentru o rotație completă (un „an” al planetei) diferă foarte mult — un an pe Mercur durează aproximativ 88 de zile pământene, în timp ce un an pe Neptun durează aproape 165 de ani pământeni.

Pluto a fost considerată inițial a noua planetă, dar în 2006 a fost reclasificată ca „planetă pitică”, pentru că nu îndeplinește toate criteriile științifice ale unei planete.

Știi că? Jupiter este atât de mare, încât ar putea cuprinde în interiorul lui peste 1.300 de planete de mărimea Pământului.



Postarea Anei, 10 ani (rețea de socializare):

Azi am învățat despre planetele sistemului solar! Am aflat că Jupiter este uriaș, mult mai mare decât Pământul. Cred că este cel mai impresionant lucru din spațiu! Doamna a spus că Pluto nu mai este considerat planetă din 2006. Mie mi se pare nedrept că Pluto a fost „retrogradat”. Părerea mea este că sistemul solar este cel mai interesant subiect pe care l-am studiat anul acesta.

De reținut: De cele mai multe ori, informațiile pe care le citim pe internet (postări, comentarii, recenzii) sunt un amestec de fapte și opinii. De aceea este important să învățăm să le recunoaștem și să facem diferența între ele.

Fapt sau opinie – care e diferența?

Un **FAPT** este o împrejurare reală, o acțiune sau un fenomen care poate fi observat sau verificat. Faptele sunt universale, adică apar la fel, indiferent de cine le privește.

O **OPINIE** este o părere personală, cu care putem fi sau nu de acord. Opiniile pot diferi de la o persoană la alta.

*Ca să exprimăm opiniile ne folosim de cuvinte ca **părerea mea este că, eu cred că, mi se pare.***

Exercițiul 1. Găsește faptele și opiniile din postare

Recitește postarea de mai sus. Găsește și notează **3 fapte** și **3 opinii**.

FAPTE	OPINII

Exercițiul 2. Completează cu un cuvânt potrivit

Completează spațiile libere cu un cuvânt sau o expresie potrivit(ă), astfel încât enunțul să devină o **opinie** (de exemplu: *părerea mea este că, eu cred că, interesant, atractiv, neimportant, mi se pare etc.*)

- _____, sistemul solar este cel mai fascinant subiect din știință.
- Faptul că Pluto nu mai e considerat planetă mi se pare _____.
- _____ că ar trebui să învățăm mai multe despre planetele gazoase.

Exercițiul 3. Transformă fapt ↔ opinie

Exemplu: Fapt: Sistemul solar are opt planete oficiale. → Opinie: Cred că este impresionant cât de mare este Jupiter comparativ cu Pământul.

a) **Fapt:** Pluto a fost reclasificat ca planetă pitică în 2006.

Opinie: _____

b) **Opinie:** Este nedrept că Pluto a fost retrogradat.

Fapt: _____

Exercițiul 4. Analizează informația

Bifează întrebările pe care ar trebui să ți le pui atunci când citești o informație pe internet.

- ☐ Cine a publicat informația?
- ☐ Există dovezi care o susțin?
- ☐ Pot verifica informația și în alte surse?
- ☐ Îmi place această informație?
- ☐ Autorul prezintă un fapt sau o opinie?
- ☐ Sunt indicate sursele informațiilor?

Exercițiul 5. Gândește critic

Un coleg îți spune:

„Am citit că toate planetele din sistemul solar au aceeași durată a anului, de 365 de zile, ca Pământul.”

1. Ți se pare o afirmație ușor de crezut sau greu de crezut? De ce?

2. Ce spune textul despre durata anului pe Mercur și pe Neptun?

3. Ce surse ai consulta pentru a verifica o afirmație despre planete?

Surse de documentare

- NASA Solar System Exploration: <https://solarsystem.nasa.gov>
- Encyclopaedia Britannica – Solar System: <https://www.britannica.com/science/solar-system>
- ESA Kids: <https://www.esa.int/kids>

Material realizat în cadrul proiectului „Educație media digitală pentru tinerii din România”, finanțat de Fondation Botnar, coordonat de Centrul pentru Jurnalism Independent și implementat în parteneriat cu Ashoka România, E-Civis, EDUMI, Funky Citizens și Grupul PONT